

Tanja Barella

Duurzaamheid is niet langer vrijblijvend

Hoe duurzaam en verantwoord ondernemen organisaties écht? Het antwoord op deze vraag is meteen ook het antwoord op de vraag in welke mate organisaties futureproof zijn.

Toekomstgerichte bedrijven omarmen anno 2023 de drie ESG-factoren: *Environmental*, *Social* en *Governance*. Duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen zijn niet langer mooie woorden of promopraatjes om het imago op te smukken. Ze zijn een afspiegeling van een maatschappij waarin deze kernwaarden alsmaar belangrijker worden. En daarbij speelt de facilitymanager in bedrijven en organisaties een bijzonder grote rol. Hij of zij kent het reilen en zeilen van het bedrijf door en door en zit als spilfiguur mee rond de tafel om de lijnen uit te zetten en in de praktijk te realiseren.

Want écht duurzaam en verantwoord ondernemen vergt denkwerk met duidelijke korte- en langetermijndoelstellingen, bij voorkeur afgetoetst aan een standaard. Waar willen we naartoe en hoe gaan we ervoor zorgen dat de drie P's – *People*, *Planet* en *Profit* – in evenwicht zijn en vooral ook blijven? Denk maar aan de *war for talent*, die momenteel heviger woedt dan ooit. Hoe maken organisaties het verschil om jong talent aan te trekken, om ervaren medewerkers te houden en hoe gaan ze om met de vele generaties op de werkvloer?

Sinds 2023 zijn er tal van nieuwe regelgevingen en deadlines. Duurzaamheid is niet langer vrijblijvend, maar meer en meer een verplichting. Ik denk aan de nieuwe, strengere EPB-eisen, de renovatie-eisen, enzovoort. In onze sector zien we

In tegenstelling tot vroeger zijn niet enkele, maar alle schakels in de keten bezig met duurzaamheid.

– TANJA BARELLA
DIRECTOR VAN BELVA

trouwens vaker dat bedrijven die huren van de eigenaar verwachten dat die ook effectief initiatieven neemt op het vlak van duurzaamheid. Zo niet, dan wordt er uitgekeken naar een andere partij.

En laat ik vooral de vierde P niet vergeten, die van *Partnerships*. In tegenstelling tot vroeger zijn niet enkele, maar alle schakels of leveranciers in de keten momenteel bezig met duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Ook binnen facility management wordt er meer geopteerd voor partners die deze kernwaarden in hun DNA hebben.

En ook het onderwijs mist de boot niet. Onze *young professionals*, die vaak reeds doordrongen zijn van de duurzaamheidsgedachte, worden vanuit de opleiding Facility Management aan de Odisee Hogeschool in Gent klaargestoomd voor het werkveld, met oog voor de huidige ontwikkelingen. Momenteel wordt het eerste jaar van het nieuwe curriculum uitgerold, dat steunt op de pijlers duurzaam huisvesten, hospitality en management. Het curriculum is trouwens zelf ook duurzaam. Binnen Odisee werkt men 'Duurzaam, Inclusief, Werkbaar, in co-creatie'. Leerinhouden kunnen jaar na jaar vlot worden aangepast naargelang de innovaties en trends in het werkveld. En het vakkenaanbod is opgesteld vanuit de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen of SDG's. Veelbelovend voor de toekomst! ■

F

LEES MEER

- 4 Revolutie op de werkvloer
- 6 Meer dan digitalisering en technologie
- 8 Hoe gastvrijheid een verdienmodel werd
- 12 Interview · Lara Paemen
- 14 De facilitymanagers van de toekomst opleiden: een stevige uitdaging
- 16 Welzijn, of niet zijn
- 18 Smartlist · Wat je zelf doet, doe je dat beter?
- 20 Expertpanel · 'Werknemers zorgen ervoor dat werkgevers de lat hoger leggen'
- 22 Nawoord · Jos Duchamps

COLOFON

Country manager
Christian Nikuna Pemba
Creative director
Baïdy Ly
Content director
Annick Joossen
Tekst
Heleen Driesen
Valérie Kinzounza
Jerom Rozendaal
Benjamin Van Synghele
Coverbeeld
Nils Van Praet
Drukkerij
Roularta

Smart Media Agency
Leyssstraat 27
2000 Antwerpen
+32 (0)3 289 19 40
redactie@smartmediaagency.be
Fokus-online.be

Veel leesplezier!
RENATE VAN DER STEL
PROJECT MANAGER

De facilitymanagers van de toekomst opleiden: een stevige uitdaging

Door Valérie Kinzounza

De facilitymanager is in enkele jaren geëvolueerd van een manusje-van-alles naar een echte dirigent binnen een bedrijf. Vandaag de dag is een facilitymanager een belangrijke operationele en strategische manager. De functie heeft zoveel verschillende facetten dat er een opleiding op maat voor nodig is.

“Het is niet zo eenvoudig om de taken van een facilitymanager te omschrijven omdat het er zo veel zijn. Een facilitymanager zorgt voor het beheer van gebouwen, onderhoudswerken, de uitwerking van strategische projecten, en nog veel meer. Het is een zeer afwisselende job”, verduidelijkt Nathalie Tramonte, coördinator van de opleiding aan de HEPL (Haute École de la Province de Liège). Deze tweejarige masteropleiding – de enige opleiding in facilitymanagement in Franstalig België

– werd twaalf jaar geleden opgericht in een poging om dit innovatieve en complexe beroep te formaliseren.

In Vlaanderen bestaat er al ruim dertig jaar een gespecialiseerde opleiding aan de Odisee Hogeschool in Gent. “Het belang van een goede opleiding in het vakgebied kan nauwelijks worden overschat”, aldus opleidingshoofd Tilly Baute. “Facility managers worden bij de uitoefening van hun functie voortdurend geconfronteerd met de vele snel evoluerende invalshoeken waar ze rekening mee moeten houden.”

Het bijzondere aan dit vak is dat het een beroep doet op verschillende vaardigheden: analytische, operationele, communicatieve, enz. “Je moet mentaal zeer flexibel zijn om voortdurend te kunnen switchen tussen verschillende doelgroepen, sectoren of problemen”, vertelt Claude Kouamé, oprichter van KP Group, een consultancybedrijf gespecialiseerd in facility management. “De opleiding is nuttig omdat je moet ‘leren leren’. Je moet analytische gegevens kunnen genereren, ter plaatse gaan, supersnel een heleboel informatie analyseren en prioriteiten stellen, efficiënt omgaan met mensen ... Kortom, je moet je leren aanpassen aan de bedrijfsomgeving.”

Het profiel van de facilitymanager is sterk geëvolueerd en vergt intussen een strategische visie. Dit is volgens Claude Kouamé te wijten aan verschillende factoren: “De bedrijven zijn tot de vaststelling gekomen dat al die verschillende domeinen heel wat kosten met zich meebrengen en dat het een

ware uitdaging is om al die aspecten onder controle te houden. Ook het feit dat werknemers zich goed willen voelen op kantoor is een belangrijke factor geworden. En tot slot betekent de explosieve stijging van de vastgoedkosten dat elke vierkante meter rendabel moet zijn. Al die aspecten moeten dus nauwkeurig beheerd en georganiseerd worden.” Bovendien worden de eisen ook op vlak van duurzaamheid steeds hoger. “Een groot aantal ecologische uitdagingen komen bij de facility manager terecht, die instaat voor energie, mobiliteit en klimaatneutraliteit”, stelt Tilly Baute.

Hoe kunnen we studenten opleiden om zich aan te passen aan zulke gevarieerde en snel evoluerende sectoren, maar ook aan een zeer breed spectrum van vaardigheden? Aan de HEPL leren de studenten aan de hand van concrete tools en door voortdurend de onmisbare technologie op te volgen. De opleiding wordt kracht bijgezet door partnerschappen met grote bedrijven en een groot aantal gastprofessoren met uitgebreide ervaring in hun vakgebied. Op die manier krijgen de studenten de beste inzichten voorgeschoteld.

In Gent kiest de bacheloropleiding er bewust voor om de studenten heel breed op te leiden, door een basis aan te bieden van de verschillende invalshoeken en noodzakelijke skills. Sinds dit academiejaar wordt er ook meer projectmatig gewerkt, waarbij facilitaire problemen in authentieke contexten geïntegreerd worden aangepakt. Dat gebeurt ook hier in samenwerking met het werkveld, onder meer door input te

“

Je moet mentaal zeer flexibel zijn om voortdurend te kunnen switchen tussen verschillende doelgroepen, sectoren of problemen.

– **CLAUDE KOUAMÉ**
KP GROUP

geven om het curriculum te optimaliseren en door een ruim aanbod aan stageplaatsen aan te bieden.

De toekomst vergt tal van vaardigheden, maar het belangrijkste blijft een goed profiel: “Nieuwsgierig zijn, logisch kunnen nadenken, erg flexibel zijn, zich met de juiste mensen weten te omringen, in staat zijn om de context van elk onderwerp te begrijpen en te evalueren, en prioriteiten kunnen stellen”, preciseert Claude Kouamé. Nathalie Tramonte gaat nog een stapje verder en stelt dat het vooral nodig is om “creativiteit te tonen: je moet willen innoveren en dingen opnieuw uitvinden, voorstellen doen aan een directiecomité...” Het is dus een spannend en complex beroep met een veelbelovende toekomst, maar vreemd genoeg is het moeilijk om studenten aan te trekken omdat het nog niet voldoende bekend is. ■

“

Het belang van een goede opleiding in het vakgebied kan nauwelijks worden overschat.

– **TILLY BAUTE**
ODISEE HOGESCHOOL GENT

dormakaba

De complete oplossing voor toegangscontrole en tijdregistratie in één enkel systeem: EACM

Ontdek onze slimme en veilige toegangsooplossingen en **jobaanbiedingen** op dormakaba.be of contacteer ons voor een voorstel op maat.

dormakaba Belgium N.V. • T. +32 50 45 15 70 • info.be@dormakaba.com

Lang leve leren

Tilly Baute

Opleidingshoofd Facility Management aan de Odisee Hogeschool Gent

Er worden steeds meer levenslang lerenden verwelkomd aan hogescholen en universiteiten. Zo liet Odisee co-hogeschool in januari van dit jaar optekenen dat bijna 25% van haar totale studentenpopulatie ouder dan 25 is. Om aan de noden van levenslang lerenden tegemoet te komen zet Odisee sinds een aantal jaren volop in op microcredentials. Microcredentials zijn kortdurende opleidingen die gerichte, flexibele verwerving van kennis, vaardigheden en competenties mogelijk maken. Gerichte en flexibele bijscholing is noodzakelijk in een snel veranderende maatschappij en werkveld.

Een voorbeeld van een microcredential die inspeelt op de noden van de arbeidsmarkt is de microcredential Systemische transformatie. Deze microcredential wordt georganiseerd door Odisee en het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO). Opleidingscoördinator Emma Degroote: "Uit gesprekken met bedrijven concludeerden we dat duurzaamheid hoog op de agenda staat, maar men vaak niet weet hoe eraan te beginnen. Deelnemers aan de microcredential Systemische transformatie krijgen noodzakelijke handvaten aangereikt om duurzame interventies in hun organisatie in gang te zetten en op te volgen." De microcredential gaat van start op 20 april 2023 (inschrijven is nog mogelijk via de website).

De opleidingshoofden van Energietechnologie en Facility Management van Odisee zien verschillende voordelen in

het aanbieden van microcredentials voor hun vakgebied. In februari ging de opleiding Energietechnologie van start met de microcredential Gebouwenbeheer, waarmee deelnemers bij afronding de KNX Basic en Advanced-certificaten behalen. Opleidingshoofd Bram Rothier: "Vanuit de opleiding Energietechnologie vinden we het essentieel om ook opleidingen aan te bieden voor professionals in deze snel evoluerende sector. In de microcredential Gebouwenbeheer gaan levenslang lerenden samen met generatiestudenten aan de slag in onze labo's, wat voor een interessante kruisbestuiving zorgt."

De opleiding Facility Management van Odisee is uniek in Vlaanderen en biedt onder andere microcredentials rond duurzaam huisvesten aan. In deze microcredentials leren deelnemers geheel op eigen tempo. Opleidingshoofd Tilly Baute: "Ik denk dat het heel belangrijk is voor bedrijven om binnen het kader van hun retentiebeleid in te zetten op extra professionalisering, zeker via flexibele leermodules. Zo kan er worden ingespeeld op de noden van zij-instromers, wat een win-win voor de professional en de werkplek creëert."

Levenslang lerenden zijn ook van harte welkom in de bacheloropleiding Facility Management for Professionals. Bob Huyskens, laureaat alumnus van deze bachelor kan zijn opleiding alvast warm aanbevelen: "Een Facility Manager krijgt met heel veel verschillende thema's te maken op en rond de werkvloer. Door in te zoomen op de theorie achter die thema's tijdens de bacheloropleiding heb ik een goed idee waar ik als FM-professional moet beginnen in de praktijk. Daardoor kan ik efficiënter het hoofd bieden aan de vele en onderscheiden uitdagingen van ons boeiend vak."

Odisee
DE CO-HOGESCHOOL

In Vlaanderen en Nederland wordt er al vele jaren een opleiding ingericht "Chef Gastro-engineering" voor professionals, chefs aangesteld in grote zorginstellingen (ziekenhuizen, WZC, enz) die maaltijden bereiden voor mensen met vaak specifieke zorgnoden en waarbij de bereidingen moeten afgestemd worden op hun bijzondere problematiek (o.a. ondervoeding bij ouderen, ernstig smaakverlies door bv. kanker of andere problematieken, slikstoornissen, ...).

Vorig academiejaar startte het Erasmus+ Project NECTAR, een Europees project waarin we een Europees curriculum uitwerken dat eventueel zou kunnen leiden tot een nieuwe graduaatopleiding binnen de hogeschool.

De cursisten volgen momenteel enkele modules binnen de opleiding Facility management via het traject voor afstandsstudenten. In de toekomst hopen we deze doelgroep verder te kunnen professionaliseren via creditcontracten.

Gefinancierd door
de Europese Unie
NextGenerationEU

Bij Beddeleem ligt innoveren verankerd in de bedrijfscultuur

Beddeleem is een klasse 8 totaalafwerkings-bedrijf van kantoren en utiliteitsgebouwen én fabrikant van JB® systeemwanden, plafonds, deuren en meubilair.

"In 2002 verhuisde de hoofdzetel met kantoren, magazijnen en productieruimtes van Gent naar de industriezone De Prikels in Nazareth. Daarnaast hebben wij nu ook kantoren in Groot-Bijgaarden en in Capellen (Luxemburg). Beddeleem heeft 180 bedienden en arbeiders en stelt zo'n 350 mensen tewerk voor montage en installatie op de werven. Wij realiseren per jaar zo'n 400 projecten, wat in 2022 goed was voor een omzet van circa 85 miljoen euro. Wij werken zowel B2B als voor aannemers en overheidsinstellingen, zoals de Europese instellingen, Vlaamse en Federale overheden, de NAVO, zorginstellingen en dergelijke", legt Jochen Daneels uit.

■ Verticale productie-integratie

"Onze verticale productie-integratie zorgt voor een efficiënte en kostenbesparende uitvoering, van ontwerp in onze R&D afdeling en tekenbureau tot afgewerkt product. Naast de levering en plaatsing van onze eigen JB® producten (systeemwanden, deuren, klimaatplafonds, meubilair, etc.) kunnen wij

met onze vaste partners instaan voor de verdere afwerking met schilderwerken, vloerbekledingen, elektriciteits- en HVAC werken. Onze ervaren project managers kunnen ook de coördinatie van al deze werken op zich nemen. Op die manier kunnen wij onze klanten compleet ontzorgen. Zij stellen terecht hoge eisen aan de afwerking en inrichting van hun gebouwen en kantoren, waarbij aspecten als duurzaamheid en circulariteit steeds belangrijker worden", aldus Jochen Daneels.

■ Werken aan tijdloos inwisselbare systemen

"Beddeleem is trotse pionier in duurzaam ontwerp en respectvolle productie wat leidde tot het behalen van een CO2-neutrale certificering als eerste Belgische bouwonderneming. Al meer dan 30 jaar produceren wij verplaatsbare systeemwanden. Deze scheidingswanden, die deel uitmaken van het Beddeleem Circulair gamma, zijn ontworpen volgens de internationale Cradle to Cradle Certified® productnorm en passen in een duurzame aanpak. Ze zijn gemaakt van

gerecycleerde of recycleerbare grondstoffen en designed to disassemble, wat er enerzijds voor zorgt dat onze klanten niet steeds opnieuw hoeven te investeren in de aanschaf van compleet nieuwe wandsystemen en anderzijds dat onze producten een veel langere levensduur krijgen. Het gaat dus zowel om economische als ecologische voordelen. Het geeft de klant optimale flexibiliteit bij de herinrichting van zijn kantoren. Zeker binnen dynamische organisaties met wisselende kantoorbezetting is dat ideaal. Op het einde van hun levensduur kunnen de systeemwanden worden ontmanteld, zodat de componenten herinzetbaar of recycleerbaar zijn", verduidelijkt Jochen Daneels.

Meer informatie over Beddeleem is te vinden op www.beddeleem.be.

BEDDELEEM

Gezonde werknemers dankzij bureauloopbanden van Cube Lockers

Gezondheid op het werk is een belangrijk aandachtspunt voor bedrijven. Beweging op de werkvloer verhoogt de productiviteit en creativiteit van werknemers, én zorgt voor meer werktevredenheid. Waar doorsnee wandel- of loopbanden onvoldoende aangepast zijn voor kantoorruimtes, biedt Cube Lockers een oplossing zonder vervelende geluiden, motors of stroomtoevoer. Kies voor een loopband zonder bureau of ga voor eentje met een vast of vrijstaand bureau, steeds gemaakt uit duurzaam materiaal.

Meer en meer bedrijven zetten in op beweging op het werk en kiezen voor wandel- of loopbanden om de gezondheid te verbeteren en het geluk van hun medewerkers te verhogen. Doorsnee loopbanden zijn echter niet aangepast voor een goede werkhouding, hebben nood aan stroomtoevoer en maken vaak te veel lawaai. Cube Lockers biedt een antwoord op deze problemen.

Geruisloze oplossing bewaakt de rust op de werkvloer

Met onze stille bureauloopbanden kunnen werknemers al wandelend hun werk doen zonder hierbij collega's te storen. Tijdens de lunchpauze kunnen ze het toestel gebruiken als loopband. Dankzij de manuele aanvoering waarbij er geen gebruik wordt gemaakt van een motor of stroomtoevoer wordt de rust op de werkvloer niet verstoord. De bekroonde bureauloopbanden zijn handgemaakt in Duitsland uit duurzaam, massief beukenhout met zachte, elastische en veerkrachtige lamellen en makkelijk verplaatsbaar dankzij wielen met een blokkeersysteem.

Eén oplossing, diverse uitvoeringen

Cube Lockers biedt één oplossing met duidelijke troeven, maar zorgt voor heel wat mogelijkheden tot personalisatie. Zo kan je bijvoorbeeld kiezen uit loopbanden zonder bureau, met een geïntegreerd bureau of juist met een vrijstaand bureau en zijn er verschillende breedtes beschikbaar voor het bureaublad. Daarnaast kan de loopband voorzien worden van een rugleuning of armsteun die net als de werkbureaus ook na de oorspronkelijke aankoop toegevoegd of weggenomen kunnen worden. Tot slot is er keuze uit twee versies van het wandeloppervlak met verschillende zachtheid en elasticiteit.

Focus op kwaliteit en maatwerk

Cube lockers bestaat bijna tien jaar en staat bekend als expert in locker- en slotenoplossingen met een sterke focus op kwaliteit en duurzaamheid. Het aanbod van Cube Lockers is zeer breed, met maatwerk als kers op de taart. Zo heeft Cube specifieke gamma's voor brandweer, politie, industrie, kantoorgebouwen, scholen en de zorgsector. Binnen elk gamma zijn er heel wat keuzeopties om elk product optimaal af te stemmen op de gebruiksomstandigheden. Ongeacht welke oplossing je verkiest, je kan steeds rekenen op onze expertise en een persoonlijke zorg.

Meer info op www.cube-lockers.be.

CUBE

Revolutie op de werkvloer

Door Jerom Rozendaal

De versnelde trend van thuis- en telewerken heeft een impact op de moderne werkomgeving. Het kantoor met gescheiden ruimte voor het management wordt ingeruild voor een hybride werkplaats. Niet alleen kantoorruimtes gaan op de schop, ook de manier van leidinggeven.

Viktoria zet om 7 uur 's ochtends haar computer aan en stuurt de eerste e-mails uit om vervolgens om 8 uur haar zoontje naar school te brengen. Overdag voert ze administratief werk uit en bereidt ze presentaties voor. Om 15 uur haalt ze de kleine weer op, bereidt het avondeten en maakt 's avonds nog wat werk af. Twee dagen in de week gaat zij naar kantoor en neemt haar echtgenoot de huiselijke taken over. "Ik zou me geen raad meer weten als ik vijf dagen per week van Antwerpen naar Brussel moet rijden om van negen tot vijf op kantoor te zitten", zegt ze over haar flexibele werksituatie. "De flexibiliteit van mijn hybride werkomgeving is ideaal voor onze gezinssituatie en inmiddels leidend in de keuze voor een werkgever."

Zoals Viktoria zijn er velen in België die tijdens corona geproefd hebben van de geneugten van het thuiswerken. Het lijkt dan ook een illusie dat we ooit terugkeren naar een fysieke werkplaats waar mensen alle dagen van de week slijten, stelt ook Johnny Trioen, zaakvoerder van Meliopus, dat bedrijven adviseert bij de inrichting van moderne werkplaatsen. "De moderne werkomgeving is thuis, in de tuin, op café maar ook op kantoor."

In reactie op het hybride werken is het traditionele kantoor momenteel aan een revolutionaire herinrichting onderhevig. Zo moet het kantoor plotseling concurreren met de thuissituatie waar de omstandigheden vaak ideaal zijn voor de werknemers. Experts zien hierdoor een huiselijkere inrichting van de kantoorruimte ontstaan waarbij ontspanning, teambuilding en beleving een

belangrijke rol innemen. "Ga niet meer voor de goedkoopste koffiemachine. Vraag er desnoods een kleine vergoeding voor", geeft Trioen een voorbeeld.

Hij gaat regelmatig op acquisitie bij bedrijven met een stijve kantoorinrichting die problemen hebben met het aanwerven van personeel. "Een klassieke kantooromgeving voldoet niet meer om mensen aan te trekken, vooral niet jonge mensen", stelt hij. "Een kantoor moet ook de visie van het bedrijf uitstralen. Je kunt wel op je website schrijven dat je duurzaam bent, maar dat moet je ook tonen in de inrichting."

Helen Goovaerts, managing director van hr-consultant Obelisk, stelt dat het kantoor van dienstverlenende bedrijven steeds meer de functie van ontmoetingsplaats heeft voor werknemers. Het alleen werken in stilte kan in hoofdzaak thuis gebeuren, maar voor sommige processen zijn fysieke samenkomsten essentieel. "Denk aan creatieve brainstormsessies, het werkt veel beter als mensen fysiek met elkaar overleggen."

In de inrichting vertaalt de nieuwe functie van kantoorruimtes zich ook in meer op maat gemaakte en polyvalente ruimtes, zoals 'bubbels' waarin een klein team zich kan terugtrekken. Dit in tegenstelling tot de open kantoorruimtes die lange tijd leidend waren. Deze 'bubbels' zijn uitgerust met technische hulpmiddelen, zodat andere gesprekspartners ook digitaal kunnen aanhaken.

“
Een klassieke kantooromgeving voldoet niet meer om mensen aan te trekken, vooral niet jonge mensen.

– JOHNNY TRIOEN
MELIOPUS

Experts zijn het erover eens dat het kantoor een belangrijke rol blijft spelen. "Er zijn altijd medewerkers die graag naar kantoor blijven komen omdat zij bijvoorbeeld geen goede thuiswerkplaats hebben of omdat zij de sociale contacten belangrijk vinden", vertelt Trioen. Volgens hem moet hierbij de kantoorinrichting ook rekening mee gehouden worden in de vorm van stille werkplaatsen.

Goovaerts vult tot besluit aan dat de moderne bedrijfsleider op zoek moet naar een nieuwe managementstijl waarbij hij directe controle moet loslaten. "Dit is niet altijd makkelijk, maar geef mensen de vrijheid en vooral het vertrouwen. Onderzoek heeft uitgewezen dat mensen met meer vrijheid binnen het juiste beleidskader meer verantwoordelijkheid nemen en daardoor ook productiever zijn."

Wat betreft de hybride werkvormen zijn duidelijke afspraken essentieel: "Spreek van tevoren af wanneer en in welke gevallen mensen naar het kantoor moeten komen. Dat schept duidelijkheid en voorkomt ook keuzestress bij de werknemers." ■

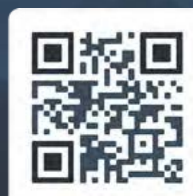

**WORLD
WORKPLACE
EUROPE '23**

22-23 March | Rotterdam, Netherlands

IFMA EMEA, FMN and EuroFM are excited to bring **World Workplace Europe 2023** to Rotterdam, Netherlands, **March 22-23** at Schiecentrale, a unique historic power plant. Global thought leaders will convene to share ideas and innovations focused on FM leading the transformation toward a better future.

worldworkplaceeurope.ifma.org

Nieuw kantoorgebouw biedt ruimte voor werk én beleving

Intuïtief presentatie scherm

Kwalitatief videoconferentie systeem

Roombooking displays

Deskbooking via Employee App

Hybride werken is het nieuwe normaal waardoor **efficiënt ruimte-beheer** en een kwalitatief **videoconferentie systeem** nog nooit zo hoog op de agenda stond. Ook Etex, internationale fabrikant van duurzame bouwmaterialen, komt met het nieuwe kantoorgebouw helemaal tegemoet aan de noden van de **New Way of Working**.

Etex stapte af van het klassieke '1 werkplek per medewerker' model en koos voor een flexibele kantooromgeving gebaseerd op '**Activity Based Working**'. "In het nieuwe kantoorgebouw delen 200 medewerkers 144 werkplekken, wat een mooie ratio van 0,7 werkplek per gebruiker geeft", aldus An Jeurissen, Management Assistant bij Etex.

Lees hier het volledige verhaal van Etex.

DIGITAL CORPORATE EXPERIENCE

OVER DOBIT

Van **digitale schermcommunicatie** tot **videoconferencing** en **room- en deskbooking**, we zetten technologie in om de corporate experience te 'boosten', de interne communicatie te verbeteren en een **efficiënt ruimtebeheer** te garanderen.

Met meer dan 40 jaar ervaring en klanten als Etex, Deloitte, Imec, Bru Textiles en Aurubis bieden we stabiele, efficiënte en duurzame oplossingen voor de **digital workplace** en het **hybride werken**.

MEER INFORMATIE OVER DE MOGELIJKHEDEN
VOOR JOUW BEDRIJF?

Contacteer ons!

info@dobit.com of 014 285 785

solutions.dobit.com

DOBIT
solutions

Sinds november van vorig jaar is Jeroen Govers de nieuwe general manager van AREMIS Belgium, een toonaangevende adviseur in bedrijfshuisvesting. Waar facility management twintig jaar geleden vooral gebouwbeheer betrof, is dat vandaag een complexe wereld waarin ook digitalisering, werknemerswelzijn, mobiliteit en duurzaamheid een belangrijke rol spelen. We polsen daarom graag naar de inzichten en ambities van zowel bedrijf als general manager.

"Bedrijven moeten meer dan ooit inzetten op de juiste experience op de werkvloer."

Eigenlijk richten onze diensten zich voornamelijk op gebouwgebruikers", licht Jeroen Govers toe. "Het betreft vaak kantoren, waar we tijdens de volledige life cycle kunnen tussenkomen, dus zowel in de concept- als exploitatiefase van werkomgeving en gebouw. Dat doen we concreet in de vorm van volgende diensten: binnen **workspace solutions** helpen we bedrijven nadenken over hun manier van werken en over de geschikteste werkomgeving in

functie van hun noden, activiteiten en verwachtingen van medewerkers. Dat leidt onder meer ook tot (her) inrichtingsprojecten en volledige design & build-oplossingen. We hebben binnen deze tak ook talent sourcing-diensten, waarbij specialisten bij onze klanten hun werkomgeving beheren."

"Een andere groep diensten groeperen we onder **facility management consulting**: advies met betrekking tot het organiseren en/of optimaliseren van het facilitaire. Ook hier krijgt talent sourcing een plaats."

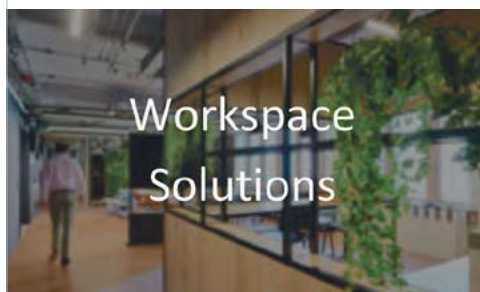
"We bieden ook **data & digital solutions** aan, waarbij we onder andere onze klanten digitale oplossingen aanreiken om de werkomgeving – zowel ruimtelijk als qua kosten, onderhoud, en reservaties – optimaal te beheren. Met **insight** geven we aan de hand van onze datakennis inzicht en sturing naar gebouwgebruik toe.

De wereld van facility management werd door corona grondig dooreengeschud, waarbij vooral het (aanvankelijk verplichte) thuiswerken voor disruptie zorgde. Maar nu we dat hybride werken gewoon zijn geworden: wat ziet de general manager dan vandaag als de grote werven of uitdagingen binnen de sector?

"Wel, voor veel bedrijven blijft het moeilijk om werknemers voldoende vaak terug naar kantoor te krijgen. Dat is nodig voor synergie, samenwerking en informele contacten tussen de mensen. Dus dit blijft een uitdaging. De kantoorbezetting post-corona staat op een erg laag pitje. Bedrijven moeten dan ook meer dan ooit inzetten op het aanbieden van de juiste experience op de werkvloer en een kwalitatieve en aangepaste werkomgeving, ook in functie van werknemerswelzijn en samenwerking."

"Criteria als mobiliteit en locatie zijn meer dan ooit belangrijk om als aantrekkelijke werkgever gepercipieerd te worden."

"Nog een uitdaging is de huidige war for talent: criteria als mobiliteit en locatie zijn meer dan ooit belangrijk om als aantrekkelijke werkgever gepercipieerd te worden. Ook het beter monitoren van werkplekken – welke worden gebruikt, wat is de bezettingsgraad? – om die optimaal te kunnen inzetten, is een uitdaging. Daarin kunnen o.a. digitalisering en onze datakennis een heel belangrijke rol spelen. Voor AREMIS vormen de vele uitdagingen dan ook vaak mooie opportuniteiten."

AREMIS
WORKPLACE ENABLERS

Meer dan digitalisering en technologie

Door Jerom Rozendaal

Digitalisering heeft veel potentieel om de prestatie van gebouwen op het gebied van bijvoorbeeld energieverbruik en gebruikerscomfort te verbeteren. Toch mag digitalisering geen doel op zich zijn, stellen experts. ‘Ook de inrichting van een gebouw kan slim zijn.’

Bij smart buildings, oftewel slimme gebouwen, werd lange tijd uitgegaan van zo veel mogelijk sensoren en datacaptatie. “Maar de technologie was hoogdelicaat (storingsgevoelig) en verouderde snel. Daarbij ontbrak ook vaak de functionele meerwaarde voor de gebruiker”, vertelt Wim Van Hove, gedelegeerd bestuurder van Procos Group, specialist in het ontwerpen van moderne hybride werkomgevingen. Volgens Van Hove moet er geredeneerd worden vanuit de behoefte van de gebruiker.

Een probleem dat op dit moment speelt is dat van slecht ruimtegebruik. Door de sterke toename in het thuiswerken staat

veel kantoorruimte een groot deel van de werkweek leeg en zouden bedrijven hun patrimonium sterk kunnen afslanken. Mede door de krapte op de vastgoedmarkt en de torenhoge huurprijzen kost de gemiddelde werkplaats in België rond de 10.000 euro per jaar. “Als je dus de helft van de 100 werkplaatsen kunt afstoten, realiseer je een kostenbesparing van een half miljoen euro. Ook in het kader van duurzaamheid is ruimtebesparing uiteraard interessant.”

In het afstemmen van het aanbod op de vraag kan digitalisering een antwoord bieden. “Het gebouw moet zich kunnen terugplooiën als er geen mensen op kantoor zijn”, aldus Van Hove, die wijst op de beschikbaarheid van planningsapps waarin sprake is van een interactie tussen gebruiker en gebouw. “Mensen geven op voorhand door wanneer ze op kantoor willen werken en als het kantoor volzet is, stelt het systeem andere dagen voor.”

De werknemer komt op deze manier nooit voor niets naar kantoor. Voor het bedrijf ligt het voordeel in verlaagde huurkosten, terwijl ook de facilitymanager voordeel kan hebben van een dynamisch slim gebouw. “Door op rustige dagen drie van de vijf verdiepingen uit te schakelen, kan er worden bespaard op onderhoud, energie en schoonmaakkosten”, vervolgt Van Hove.

Ruben Delvaeye van onderzoeks- en innovatiecentrum Buildwise geeft aan dat er drie motivaties zijn voor het ‘smarter’ maken van een gebouw. “Dat zijn energie-efficiëntie, ruimte-optimalisatie en een verbetering van de beleving op de werkplaats, wat een positieve invloed heeft op onder andere het comfort en de productiviteit van de werknemer.”

Buildwise stelde in samenwerking met haar bedrijfsnetwerk rond ‘slimme

gebouwen’, de cluster ‘Smart Buildings in Use’, een stappenplan samen voor het slimmer maken van gebouwen. Het vernuft van een oplossing kan ook in de inrichting van een gebouw zitten. Ook Delvaeye waarschuwt voor het digitaliseren om te digitaliseren. “Ga altijd uit van de gebruikersbehoefte en kijk van daaruit naar een oplossing.”

Volgens hem is een ‘slim gebouw’ feitelijk een abstract begrip dat je niet van vandaag op morgen moet realiseren, maar in kleine stapjes kunt bereiken. Om aan de slag te gaan, kunnen kleine testprojecten de sleutel tot succes zijn. “Je kunt bijvoorbeeld beginnen met het ophangen van sensoren in wc’s en vergaderruimtes die de activiteit meten. Op basis van deze input kun je het personeel aansturen. Ruimtes die minder vaak gebruikt zijn, kunnen worden overgeslagen zodat het schoonmaakpersoneel meer aandacht aan ander werk kan besteden.”

In een verdere stap kunnen de data van de vergaderruimtes ook ingezet worden als input om een planningsapp aan te sturen. Een vergaderruimte kan digitaal worden vastgelegd en als de vergadelaars niet komen opdagen of eerder klaar zijn, kan hetzelfde platform de vergaderruimte vrijgeven, zodat anderen er een beroep op kunnen doen.

Alhoewel gezond verstand en een slimme inrichting een belangrijke rol spelen in een slim gebouw, zullen de technologische mogelijkheden op termijn alleen maar toenemen. Delvaeye en Van Hove schetsen bijvoorbeeld de mogelijkheden van een digitale *twin* van een gebouw en *predictive maintenance*. “Hierdoor kun je veel sneller inspelen op mogelijke problemen, waardoor financiële schade en comfortproblemen voor de gebruikers verminderd, of zelfs helemaal vermeden, kunnen worden.” ■

Nieuwe app helpt bij vinden van studieplek

Twee Nederlandse studenten hebben recent de webapplicatie Pleq gelanceerd. Met de app kunnen studenten thuis zien of er nog studieplekken vrij zijn om te studeren. Hierdoor verkleinen ze de kans om bij aankomst aan de universiteitsbibliotheek voor overvolle zalen te staan en weer huiswaarts te moeten keren. De applicatie werkt op basis van warmtesensoren die bij de ingangen van ruimtes staan en die meten hoeveel mensen naar binnen en buiten gaan.

Slimme elektriciteitsmanager voorkomt pieken

Het Gentse bedrijf Qbus heeft een slimme elektriciteitsmanager gelanceerd onder de naam Luqas. Het apparaatje verbindt de elektrische grootverbruikers in een huis, stuurt ze aan en vermijdt hierdoor pieken in het elektriciteitsverbruik. Dat is relevant nu het capaciteitsstarief in voege is getreden om de stroomfactuur te berekenen. Met Luqas kan een gemiddeld gezin tot 1500 euro per jaar besparen, claimen de makers.

“
Als je de helft
van de 100
werkplaatsen
kunt afstoten,
realiseer je een
kostenbesparing
van een half
miljoen euro.

– WIM VAN HOVE
PROCOS GROUP

Als middelgroot bedrijf met een eigen financiële afdeling weet u als geen ander hoe belangrijk het is om uw financiële administratie op orde te hebben. Een goede administratie is niet alleen wettelijk verplicht, maar het helpt u ook om inzicht te krijgen in uw financiële situatie en om weloverwogen beslissingen te nemen.

Het bijhouden van uw administratie kan ook tijdrovend en complex zijn, vooral als u nog werkt met verouderde software of zelfs handmatige processen. Gelukkig is er nu een oplossing die u tijd en geld kan besparen, terwijl u de controle over uw financiën behoudt.

Met Wings kunt u uw financiële processen automatiseren, van het bijhouden van facturen tot het houden van een analytische boekhouding. Hierdoor kan u snel en gemakkelijk

belangrijke financiële informatie inzien, waardoor u betere beslissingen kunt nemen voor uw bedrijf.

Een ander voordeel van Wings is dat de software u in staat stelt om op elk moment gemakkelijk te zien welke facturen nog openstaan, welke betalingen zijn ontvangen en welke kosten er zijn gemaakt. Dit maakt het gemakkelijker om de cashflow te beheren en om te plannen voor de toekomst.

Kortom digitaliseren van de boekhouding met Wings kan uw financiële afdeling helpen om efficiënter te werken, tijd en geld te besparen, de nauwkeurigheid te verbeteren, real-time inzichten te bieden en te voldoen aan wettelijke voorschriften en regelgeving. Wings heeft verschillende opties beschikbaar die speciaal zijn ontworpen voor bedrijven zoals die van u.

Elke Facility Manager weet ... een hygiënische werkomgeving resulteert in een hogere productiviteit van de gebruikers. Het 'wellbeing' van het personeel, zich goed voelen op de werkvloer is uiterst belangrijk. Bovendien kennen goed onderhouden kantoorgebouwen een langere levensduur, daardoor is uw investering beter beschermd.

Op zoek naar een schoonmaakpartner die u ondersteunt bij het behalen van het Wellbuilding certificaat?

Hoe kan Care helpen bij ... een gezonde werkomgeving,
ESSENTIEEL VOOR HET WELLBUILDING CERTIFICAAT?

LUCHT Schone lucht bevorderen en luchtverontreiniging beperken

Drempelwaarden van schoonmaakproducten niet overschrijden, werken met verstuivers in flacons (niet met spuitbussen), plaatsen van innovatieve geurbehandelingen met natuurlijke luchtstroom.

WATER Sanitair inrichten in functie van hygiëne gebruikers

Dispensers met sensoren, ophaalservice voor ecologische papieren handdoekjes, signalisatie voor correcte handhygiëne.

MATERIALEN Blootstelling aan chemicaliën verminderen

Ongediertebestrijding zonder pesticiden, beperkt gebruik van batterijen, werken met afvaleilanden, besparing verpakkingsmateriaal en sortering bij PMD, uitsluitend gebruik van cradle to cradle materialen.

Lees hier de blog

www.care.be

Voor meer info, contacteer onze sales manager Chantal via chantal.moerenhout@care.be

Hoe gastvrijheid een verdienmodel werd

Door Jerom Rozendaal

De traditionele receptioniste evolueert steeds meer naar een hospitality manager. Steeds meer bedrijven zijn zich ervan bewust dat een gastvrije omgeving bijdraagt tot een goede klanten- en werknemerservaring en zichzelf daardoor terugverdient.

“Hospitality, oftewel gastvrijheid, is een verdienmodel geworden.” Aan het woord is Kevin Strubbe, schrijver van het boek *Etiquette is hip* en zaakvoerder van Hospitality Creators. Strubbe krijgt steeds meer verzoeken van bedrijven om de gastvrijheid op kantoor op punt te zetten. “Vroeger onderscheidde een bedrijf zich met een product, maar tegenwoordig is de concurrentie zo groot en zijn de marges zo klein, dat de klantbeleving van essentieel belang is”, verklaart hij de

“

Door het hybride werken verandert de kantooromgeving sterk en zijn er meer hospitality-diensten vereist.

– CÉLINE LEYS
VIVES HOGESCHOOL

opkomst van hospitality management.

Hij geeft het voorbeeld van een hotel dat het gastenonthaal drastisch hervormde door klanten niet langer staand te ontvangen voor een balie, maar hen plaats te laten nemen in fauteuils en tijdens het wachten een drankje aan te bieden. “Dat had onmiddellijk invloed op de reacties op social media. Kreeg het hotel aanvankelijk vooral negatieve feedback, sloeg dit daarna om in positieve reacties.”

De ontvangstbalie of receptie wordt door veel bedrijven steeds vaker onder de loep genomen, waarbij stijve, kille ruimtes worden vervangen door ruimtes met meer beleving en attente receptionisten. Dat heeft veel te maken met het feit dat het inchecken steeds meer digitaal gebeurt. “Hierdoor heeft de receptionist of receptioniste steeds meer tijd beschikbaar om zich op andere zaken te richten”, verklaart hospitality consultant Céline Leys.

Céline Leys is naast consultant tevens docent hospitality management aan de hogeschool VIVES. Van origine is de opleiding gericht op de horecasector, maar de voorbije jaren komen afgestudeerden ook steeds vaker in het bedrijfsleven terecht. “Door het hybride werken verandert de kantooromgeving sterk. De traditionele kantoorruimtes worden verruild voor dynamische ruimtes waar ontspanning en werken door elkaar lopen en steeds meer ‘hotelservices’ vereist worden”, verklaart zij.

Volgens Leys speelt het theoretische concept van ‘service design’ een belangrijke rol bij de

ontwikkeling van hospitality management.

“Dat betekent dat je in de huid van een werknemer of klant kruipt om zijn behoeftes beter te leren kennen.” Zij geeft het voorbeeld van de luchthaven van Helsinki waar een paar jaar geleden een uitgebreide gebruikersenquête is afgenomen om de behoefte van bezoekers te toetsen. “Op basis van het servicedesignconcept is het volledige check-inproces aangepakt, met een supersnelle service als gevolg.” Inleving in de klant zou ook het handelen van de moderne receptionist of receptioniste moeten bepalen, valt Strubbe bij. “Komt er een zakenman aan je balie, dan kun je hem bijvoorbeeld wijzen op de wificode of de locatie van stopcontacten. Komt er een gezin met kinderen, dan toon je hen waar het speelgoed ligt waarmee de kinderen even kunnen spelen.”

De receptie lijkt het eerste contactmoment van bezoekers met een bedrijf, maar eigenlijk begint het al eerder, bij het binnenrijden van de parking. Ook hier zijn volgens Strubbe essentiële stappen te nemen waarmee de bezoekersbeleving opgewaardeerd wordt. “Neem de inrichting van de parking. Vaak zijn de plaatsen dicht bij het kantoor gereserveerd voor het management en moeten bezoekers verder lopen om bij het bedrijf te komen.”

Technologie kan in dit geval ook direct bijdragen aan een hartelijk onthaal van de bezoeker. Dat merkte Strubbe recentelijk bij een West-Vlaams bedrijf. “Na het oprijden van de parking werd ik met een digitaal informatiebord welkom geheten en kreeg ik te lezen dat mijn afspraak mij verwachtte.

“

Als mensen een dagje naar kantoor komen, moet alles optimaal geregeld zijn.

– CÉLINE LEYS
VIVES HOGESCHOOL

Met een dergelijke ontvangst stap je meteen positiever het gebouw binnen.”

Leys stelt dat hospitality management niet alleen de bezoekerservaring kan verhogen, maar ook bijdraagt aan de werkervaring van personeelsleden. Dat laatste is minstens zo belangrijk geworden sinds de intrede van het hybride werken waarbij het kantoor moet wedijveren met de thuissituatie. “Als mensen dan een dagje naar kantoor komen, moet alles optimaal geregeld zijn”, aldus de expert, die aangeeft dat ontspanning en werken op kantoor steeds meer door elkaar lopen. “Daardoor worden steeds meer hospitality-vaardigheden geïntegreerd waardoor de positie van de hospitality manager belangrijker wordt binnen een bedrijf.” ■

Van one-stop-shop specialist tot geïntegreerde services voor kantoor

Van inktcartridges tot volledige kantoorinrichtingen. Bij Viking kan iedereen terecht. Of u nu een eenpersoonsbedrijf bent, of een internationale groep. Viking maakt er een erezaak van om u binnen de vierentwintig uur op uw wenken te bedienen.

Sinds 1990 is Viking actief in Europa. Die lange staat van dienst maakt dat de specialist in kantoorbenodigdheden een enorme expertise heeft opgebouwd in functie van zijn klanten. Eén van de Europese leiders in de online verkoop van kantoorartikelen is vandaag actief in het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Nederland en België. Vanuit het hoofdkantoor in het Nederlandse Venlo worden ruim 1,2 miljoen klanten bediend. Viking, sinds 2021 onderdeel van de RAJA Group, de Franse verpakkingsspecialist, beschikt over twee belangrijke distributiecentra in Grossostheim in Duitsland en Leicester in het Verenigd Koninkrijk.

Duizenden producten op voorraad

“Sinds zijn ontstaan heeft Viking hard aan de weg getimmerd om de beste leverancier van kantoorartikelen te worden,” zegt Remi Lensen, Category Leader Facilities & Furniture. “De grootste merken en de meest gewilde kantoorbenodigdheden worden verkocht in meer dan zeven landen. Viking heeft inmiddels zijn grenzen ver buiten het gebied van reguliere kantoorartikelen uitgebreid. Hierdoor kunnen bedrijven en particulieren altijd alle essentiële producten voor de meest voordelige prijzen vinden.”

Viking streeft ernaar om een one-stop-shop te

zijn voor zijn klanten, zodat ze volledig ontzorgd zijn. De focus ligt op de B2B-markt, al kunnen particulieren uiteraard ook bestellen.

“Met een enorm aanbod van meer dan 30.000 producten kan Viking binnen de vierentwintig uur de meest populaire kantoor gerelateerde artikelen leveren”, benadrukt Remi Lensen. “Ons uitgebreide assortiment varieert van inktcartridges en printers naar kantoormeubilair en schrijfbenodigdheden. Daarnaast verkopen we ook schoonmaak- en cateringartikelen, zoals koffiezetapparaten, dranken, servies en brandalarmen. We hebben producten van alle grote merken, zoals onder andere Canon, Dymo, Kärcher, Epson, Bic, Samsung. Daarbij hebben we nog een veelzijdig en uitgebreid assortiment aan eigenmerk kantoorartikelen, kwalitatief hoogwaardige kantoorartikelen tegen een scherpe prijs. Kortom, wat u als klant ook zoekt, we hebben het.” Naast het uitgebreide Europese gamma is er ook ruimte voor lokale wensen en gebruiken. Zodat u voor uw favoriete koffiemark ook bij Viking terecht kunt.

Totaalconcept

U kan bij Viking ook aankloppen voor advies, planning, design, implementatie tot de nazorg, als het gaat om kantoorinrichting. Bedrijven die hun kantoor willen herinrichten, of verhuizen, kunnen beroep doen op de specialisten van Viking. “Wij komen langs om te luisteren naar de wensen van de klant en maken een moodboard of 3D-tekening”, aldus Remi Lensen. “Daarna gaan we aan de slag voor het ontwerp en de productie. Ook wie wil verhuizen kan voor de projectplanning op ons rekenen. We zorgen ervoor dat alles op de juiste dag geleverd en geïnstalleerd wordt.” Uw brand awareness weerspiegelt zien in uw kantoorinrichting? Viking zoekt met u mee naar oplossingen en mogelijkheden. Zo weten de experts van Viking de vinger te leggen op de juiste trends. “Een kantoorinrichting met natuurlijke materialen en planten om een informeel thuisgevoel te

ontwikkelen is helemaal in”, weet Remi Lensen. “Ook de opkomst van hybride werken zorgt voor een andere kantoorinrichting, met meer flexibiliteit. Dat ondersteunen wij bijvoorbeeld met zit-sta-bureaus of automatisch verstelbare stoelen.” Om het thuiswerken ergonomisch en verantwoord te laten gebeuren kunnen organisaties ook een beroep doen op Viking dat een breed assortiment heeft specifiek voor die doelgroep, en de bestelde producten netjes thuis aan huis kan afleveren. Met dit hele totaalconcept wil Viking zich onderscheiden van andere leveranciers. Viking is dan ook uniek in hun sector door de combinatie van het ruime assortiment, gekoppeld aan de uitgebreide services op maat van de klant.

Viking telt dan ook een brede range van klanten. “Van de slager om de hoek, tot bijvoorbeeld belangrijke key accounts als Bpost”, aldus Remi Lensen. Voor al die verschillende behoeftes biedt Viking de oplossing. U kan zowel bestellen via de catalogus, maar uiteraard ook online, via de webshop, op vikingdirect.be. Grote klanten kunnen rekenen op een persoonlijke aanpak, via een accountmanager. Zij helpen u graag met elke vraag en bieden u de hoogst mogelijke hulp door hun expertise op het gebied van technologie, innovatie en productinformatie. “Omdat een uitstekende klantenservice van groot belang is voor ons bedrijf, bieden we u een probeertermijn, met de mogelijkheid tot gratis retourneren. Bovendien ontvangt u op al uw aankopen 1 jaar garantie”, zegt Remi Lensen.

Viking
RAJA GROUP

Bent u op zoek naar persoonlijk meubeladvies of kunnen wij u ergens anders mee van dienst zijn dan kunt u contact met ons opnemen. Wij helpen u graag.

Contactgegevens

Voor persoonlijk meubeladvies bel **070 350 360** of stuur een e-mail naar team-furniture.bd@vikingoffice.eu

Website: www.vikingdirect.be

Facility Management

Together we shape the workplaces of tomorrow

Werknemers zijn erop gebrand hun werk flexibel te kunnen organiseren en zo de balans werk-privé in evenwicht te houden - ook in post-covid tijden. De functie van de werkplek is bijgevolg sterk veranderd: geconcentreerd werk kan perfect van thuis, en het kantoor krijgt een belangrijke sociale functie. Om dit te ondersteunen moeten werkgevers kantoren transformeren in inspirerende werkplekken die de identiteit en cultuur van het bedrijf mee vorm geven. En wij staan klaar om u hierbij te helpen.

be.issworld.com

PEOPLE MAKE PLACES

Colorwall voor jouw nieuwe gevel, exclusief bij Vink

ColorWall is een innovatief gevelbekledingsmateriaal dat opgebouwd is uit aluminium profielen. Deze oplossing geeft elke gevel een robuuste, 3-dimensionele uitstraling. Resultaat: een gebouw dat opvalt! Daarnaast zijn de profielen makkelijk te plaatsen dankzij het plug-and-playsysteem én geniet je van 10 jaar garantie. Kort samengevat: Colorwall is van hoge kwaliteit, onderhoudsvriendelijk en duurzaam!

Glasvezelversterkte kunststof producten zorgen voor extra veiligheid

Onze roosters en antislip panelen zorgen voor een veilige omgeving voor jouw personeel. Deze geperste plaatmaterialen hebben een hard en duurzaam oppervlak en zijn voorzien van ingestrooide silica korrels, deze zorgen voor uitstekende antislip eigenschappen, zelfs in de meest extreme omstandigheden zoals in aanwezigheid van olie, water, vorst,... Bovendien zijn deze panelen in verschillende diktes en breedtes verkrijgbaar en kunnen ze worden geïnstalleerd op bestaande treden, vloeren en tegels (in beton, hout, staal)!

Ontdek onze beschermende bumpers om verwondingen of schade te voorkomen

TEDDY PRO is een flexibel profiel dat je op tal van toepassingen kan aanbrengen. Deze profielen lenen zich perfect om werknemers te beschermen tegen hoeken en scherpe randen van rekken of andere constructies. Daarnaast biedt het als een soort bumper bescherming tegen stoten of aanrijdingen door karretjes of trolley's. Zo vermijd je niet alleen dat je personeel kwetsuren oploopt, je houdt de infrastructuur én je producten er ook deuk- en krasvrij mee.

Verhoogde veiligheid, comfort en energiebesparing met Vink Window Films

Glas is een bron van natuurlijk licht in uw gebouw, maar vaak ook van minder aangename neveneffecten inzake oververhitting en veiligheid. De zonwerende raamfolies van Vink blokkeren de inkomende warmte, zodat u bespaart op aircokosten en het binnenklimaat aanzienlijk verbetert. Daarnaast houden onze veiligheidsfolies glasscherven bij elkaar om kwetsuren te vermijden.

Facility management gaat al lang niet meer over gebouwen alleen. Mens en beleving nemen een steeds belangrijkere plek in. Dé uitdagingen voor de toekomst zijn duurzaamheid, digitalisering en het nieuwe werken, ziet IFMA EMEA-topvrouw Lara Paemen.

Als managing director van IFMA EMEA vertegenwoordigt u de internationale ledenvereniging van facilitymanagementprofessionals voor de regio Europa, Midden-Oosten en Afrika. Hoe bent u in deze functie beland?

“Als consultant implementeerde ik bijna 20 jaar lang nieuwe manieren van werken bij grote internationale organisaties. Vanuit die verantwoordelijkheid kreeg ik in 2017 de vraag om IFMA EMEA op te starten en uit te bouwen. Een belangrijk onderdeel van mijn taak is om de sector te vertegenwoordigen en relaties aan te gaan met mensen en organisaties gelinkt aan ons vakgebied. Daarnaast probeer ik invloed te hebben op beleidsmakers rond onderwerpen die voor onze industrie van belang zijn. Ik spreek ook vaak op congressen en events om het vakgebied wat meer erkenning te doen krijgen.”

Had facility management die extra erkenning nodig?

“Als ik aan 100 mensen vraag wat facility management precies inhoudt, krijg ik evenveel verschillende antwoorden. Qua profilering is er voor ons vakgebied nog werk aan de winkel. Wereldwijd legt facility management ook diverse accenten. In de VS is de focus nog altijd vrij technisch, Scandinavië en Oost-Europa zijn sterk bezig met respectievelijk *wellbeing* en digitalisering, de Europese Unie neemt dan weer het voortouw op vlak van duurzaamheid. Enkele jaren geleden is er wel een gestandaardiseerde ISO-definitie opgemaakt van facility management. Die maakt dat we stilaan dezelfde taal beginnen spreken.”

En die definitie luidt?

“Kort gezegd is facility management de organisatiefunctie die de levenskwaliteit van mensen en de productiviteit van bedrijven moet verbeteren. De nadruk ligt op het aspect ‘mens’ en ‘beleving’. Anno 2023 werkt de facilitymanager in de eerste plaats voor de gebruikers van een gebouw. Vanaf het moment dat een bezoeker het terrein van een bedrijf op rijdt, start zijn indruk van de organisatie. Moet hij zich eerst aanmelden via de parlofoon of gaat de bareel automatisch omhoog? Is het zoeken naar een parkeerplek of is die al voor hem gereserveerd? Komt hij aan bij een leeg onthaal of staat zijn koffie al klaar? De manier waarop een gebouw beheerd wordt, bepaalt hoe het beleefd wordt.”

Welke inhoudelijke thema's zet IFMA EMEA op de agenda?

“De drie prioritaire thema's zijn voor ons: digitalisatie, nieuwe werksettings en sustainability. Telkens is de menselijke component de rode draad. Onze gebouwen worden alsnog slimmer en efficiënter. Digitale bouwmodellen (BIM) en virtuele ontwerpsversies (*digital twins*) brengen onze werkomgeving steeds beter in kaart. Sensoren monitoren op elk uur van de dag de luchtvochtigheid, bezettingsgraad of energie-efficiëntie van onze gebouwen.

“**De manier waarop een gebouw beheerd wordt, bepaalt hoe het beleefd wordt.**”

Alleen, wat gebeurt er met al die data? Welke info halen we eruit? Welke acties koppelen we eraan? En vooral: wie heeft hier baat bij? Dat soort vragen moet een facilitymanager zich voortdurend stellen.”

Wat is de rol van de facilitymanager in het nieuwe werken?

“De coronapandemie heeft ook facilitymanagers voor een nieuwe realiteit gesteld. Want wat doe je met al die lege werkplekken als plots nog maar de helft van de medewerkers komt opdagen? Ga je verdiepingen verhuren? Geef je medewerkers aangepast meubilair om thuis te werken? Of probeer je mensen juist te motiveren om opnieuw naar kantoor te komen? Naast toffe collega's zijn er immers nog andere elementen die meespelen in het welbevinden van medewerkers én in het aantrekken van nieuwe mensen. Denk aan mooi ingerichte vergaderzalen, lekkere koffie, een gezonde lunch of een eigen work-outstudio.”

Europa stelt de ESG-bedrijfscriteria (Environmental, Social & Governance) steeds scherper. Waar beginnen facilitymanagers het eerst?

“De absolute topprioriteit is en blijft energie. Meer nog dan elders in de wereld staan Europese ondernemingen voor de dringende opgave om de energiefactuur naar beneden te krijgen. Tegelijk is het essentieel om op de lange termijn te denken. De overstap naar een ander soort energie of de aanschaf van hoogperformante installaties vraagt vaak een grote investering. Facilitymanagers moeten aan hun CEO of raad van bestuur kunnen uitleggen hoe die investering zich zal terugbetalen. Daarvoor komen ze best met een sterk businessplan op de proppen.”

De skillset van een facilitymanager lijkt behoorlijk uitgebreid.

“Effectief, naast technische kennis zijn ook menselijke vaardigheden van belang. Veel facilitymanagers zijn in het vak gerold vanuit een achtergrond als ingenieur of architect. Vaak bleef de functie ook steken op puur operationeel niveau: de facilitymanager was zowat het manusje-

van-alles in het bedrijf. Vandaag is de facilitymanager niet meer ‘de man die de lampen vervangt’. De job vereist veel meer tactisch en strategisch talent.”

Kunt u het profiel van de ideale facilitymanager omschrijven?

“De facilitymanager moet met iedereen kunnen communiceren. Zowel met de poetsploeg over het onderhoud van de vloer als met het hr-team over wellbeing op de werkplek of met IT over de beveiliging van het gebouw. Daarom vereist de functie ook zo'n breed en toegankelijk profiel. Een facilitymanager is altijd en door iedereen aanspreekbaar. Dat maakt de job ook zo intens. Het voordeel is: geen enkele dag is hetzelfde.”

Hoe ziet u de branche van facility management nog evolueren?

“Thema's als duurzaamheid, digitalisatie en nieuwe werksettings zijn een drijvende motor voor onze economie. Processen worden efficiënter, continu zien nieuwe diensten het daglicht. De carrièrekansen van de facilitymanager worden alsnog interessanter. Een waarheid als een huis is bovendien: er wordt nog altijd gigantisch veel gebouwd. Dat maakt van facility management een ongelooflijke booming sector, die aan een waanzinnig tempo zal blijven groeien.” ■

Smart Fact.

Welke job zou u gekozen hebben als u niet in deze sector was beland?

“Van opleiding ben ik binnenhuis-architect. Al snel na mijn studies kwam echter het besef dat ik niet meteen de vrouw ben om creatieve compromissen te sluiten met klanten. (*lacht*) Ik blijf wel een zwak hebben voor kunst, design en esthetiek. Die passie mag ik nu voor een stukje uitleven als bestuurder bij het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen.”

Wat is IFMA?

IFMA is de Internationale Facility Management Association. Deze wereldwijde beroepsvereniging ondersteunt leden die werken in en rond de facilitymanagementindustrie. De associatie werd 40 jaar geleden opgericht in de VS en heeft vandaag haar hoofdkantoor in Texas. IFMA telt afdelingen over een 100-tal landen, waaronder ook IFMA België, en verenigt meer dan 23.000 leden. De deelregio IFMA EMEA organiseert onder meer eigen internationale congressen, opleidingen en evenementen.

World Workplace Europe 2023

Op 22 en 23 maart vindt in Rotterdam het gerenommeerde World Workplace Europe 2023 plaats. Doel van deze conferentie (een organisatie van IFMA, EuroFM en FMN) is om de kennisuitwisseling te bevorderen tussen professionals in facility management. De thematische focus ligt dit jaar op gezondheid en welzijn in de werkomgeving, duurzame faciliteiten en technologische oplossingen om kosten te verlagen en de productiviteit te verbeteren.

Welzijn, of niet zijn

Door Benjamin Van Synghel

Welzijn op de werkvloer was nooit groter dan vandaag. Het thema krijgt steeds meer aandacht, maar tegelijk neemt de uitval door klachten als depressie en burn-out gigantische proporties aan. Winnen we de strijd? ‘Het klinkt verrassend, maar eigenlijk doen we het goed.’

Corona heeft ons doen nadenken. Zo was dat verrekte virus toch nog ergens goed voor. Die abrupte crisis zorgde even voor een copernicaanse omwenteling van ons leven en werk. Ze wierp vragen op, waarover grondig werd nagedacht en gedebatteerd. Hoe organiseren we onze professionele en persoonlijke levens? Doen we het goed? Wat moet beter? Dergelijke vragen werden de voorgaande jaren sowieso al vaker gesteld. Tijdens de pandemie werden er uitropeptekens achter gezet. Maar hoewel de aandacht toeneemt, is de situatie

in de praktijk verre van perfect. Welzijn op het werk hebben we nog niet onder de knie. Steeds meer mensen vallen uit met klachten als depressie of burn-out. De recentste cijfers spreken boekdelen. Eind 2021 telde ons land 117.452 mensen die al minstens een jaar arbeidsongeschikt waren door burn-out of depressie. Dat is goed voor zo’n kwart van alle langdurig zieken in ons land. Ter vergelijking: in 2016 stond die teller nog op 80.252.

Mentaliteitswijziging

Cijfers die niet bepaald aanzetten tot een vreugdedans, toch horen we niet te wanhopen. “Het klinkt misschien verrassend, maar eigenlijk doen we het goed”, zegt Lode Godderis, professor arbeidsgeneeskunde aan de KU Leuven en CEO van externe preventiedienst Idewe. “Tussen de 70 en 85 procent van de

Belgische werknemers omschrijft zichzelf als tevreden op de werkvloer. Dat vind ik een spectaculair cijfer. Door corona beseffen we meer dat werk en collega’s belangrijk zijn voor onze gezondheid. Mede door de krappe arbeidsmarkt zien werkgevers meer in dat ze zorg moeten dragen voor hun medewerkers. Dat zijn erg belangrijke, recente mentaliteitswijzigingen.”

Een mentaliteitswijziging is een prima zaak, al is er natuurlijk nog veel werk aan de winkel. We zetten even een stapje terug. Welke elementen spelen een positieve rol voor je mentaal welzijn op het werk? Een leuke job aan prima financiële en extralegale voorwaarden is een eerste logisch pluspunt. Kun je je identificeren met de waarden van je werk(gever)? Kun je je er persoonlijk ontwikkelen? Heb je een fijn contact met leidinggevend, collega’s en klanten? Dat zijn weer drie vinkjes erbij. Een andere belangrijke factor is de ervaren stress. Dat is hoe de optelsom van alle overspanning aankomt, thuis én op het werk. Vlijmscherpe deadlines en ellenlange vergaderingen kunnen stress veroorzaken, een huilbaby en aanslepende verbouwingen evenzeer. Als dat rugzakje te zwaar begint te wegen, vergroot je kans op uitvallen.

Samenwerken

Over bovenstaande bestaat geen discussie. Maar hoe zet je al die elementen in de praktijk op punt? Helaas bestaat er geen eenvoudige oplossing. Mocht het simpel zijn, dan was het al opgelost. Samenwerken blijkt hier het sleutelwoord. “Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid, zowel van de werkgevers als van de werknemers”, zegt arbeidpsycholoog Tom Dijkmans. “De werkdruk en -intensiteit stijgen al jaren. Dat moet worden aangepakt, net als de wildgroei aan vergaderingen. We weten allemaal al jaren dat dat een probleem is. Toch verandert er niets. En ook werknemers hebben hun rol

“
Tussen de 70 en 85 procent van de Belgische werknemers omschrijft zichzelf als tevreden op de werkvloer. Een spectaculair cijfer.

– **LODE GODDERIS**
PROFESSOR ARBEIDSGENEESKUNDE
(KU LEUVEN) EN CEO VAN IDEWE

te spelen. Mensen weten goed genoeg dat stresssignalen een probleem kunnen zijn. Maar die symptomen bij zichzelf herkennen? Dan zie ik wel wat weerstand, of dat mensen dat voor zichzelf minimaliseren. Zo wacht men te lang, waardoor het risico op uitvallen vergroot.”

Werkgevers en -nemers moeten dus een samenwerkingsverband sluiten om het collectief welzijn te verhogen. Al vergeten we dan misschien nog één belangrijke speler: de klant. “Jobs waarbij je veel contact hebt met andere mensen, geven een hoger risico op stress”, zegt Lode Godderis. “Tegenwoordig moet alles erg snel gaan. Lukt dat niet? Dan gaan we heel snel ons ongenoegen uiten bij wie tegenover ons staat. Wie dat doet als klant, heeft ook een impact op hoe de ander zich voelt. Daar moeten we rekening mee beginnen houden. Anders komt er nooit een einde aan die ratrace.” ■

Uw all-in partner voor signalisatie, belijningen en lichtreclames. Met 35 jaar ervaring op de teller, ontzorgen we u volledig. Van ontwerp tot installatie, voor elke stap hebben we in-house experts om advies, maatwerk en kwaliteit te kunnen garanderen. Neem vandaag contact op om veiligheid, overzicht, efficiëntie en visibiliteit binnen uw bedrijf naar een hoger niveau te tillen.

+32 (0)9 321 85 85 sales@remotec.be www.remotec.be

- Signalisatie
- Parkingbelijning
- Aanrijdbeveiliging
- Wayfinding
- Lichtreclames
- Branding

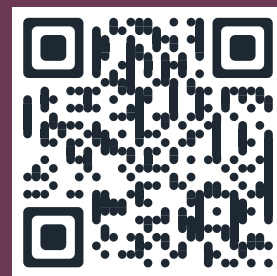

Download uw
gratis uitnodiging
en bezoek ons op

Trade show for
Health & Safety at work

worksafe

‘Vitaal leiderschap creëert waarde’

Goed zijn in je werk om vervolgens te worden gevraagd een groep medewerkers aan te sturen. Zo starten veel leidinggevers. Maar die rol vraagt om heel andere vaardigheden. De functie is complex en tegelijkertijd van vitaal belang voor organisaties. Gelukkig kun je de benodigde vaardigheden aanleren.

Het belang van goed leiderschap dringt in steeds meer organisaties door. Personeelstekorten zorgen immers voor problemen, zeker in de sector facility management. Goede leidinggevers zijn cruciaal voor het functioneren van medewerkers. Zij worden vitaler en loyaler. Dat zorgt voor behoud van personeel én trekt ook nieuwe mensen aan.

Voelt paradoxaal aan

Leidinggeven is een complexe aangelegenheid, benadrukt Mariska Zegers, domeinleider People binnen Alpheios. “Je wordt geacht mensen ruimte te geven en tegelijkertijd ‘in control’ te blijven. Je behartigt de belangen van de organisatie én die van de medewerker. Voortdurend wordt maatwerk gevraagd, maar ook werken volgens gestandaardiseerde processen.” De kunst is om met al deze spanningsvelden om te gaan. Mariska ziet veel leidinggevers keihard werken, maar continu op uitdagingen stuiten.

Evita de Schoenmaeker, een collega van Mariska, weet wel waarom. Evita traint al jaren managers in België en Nederland. “Veel leidinggevers zijn praktisch ingesteld en resultaatgericht. Die eigenschappen zijn tegengesteld aan verbinding maken en luisteren naar mensen. Daar gaat het vaak mis.” Haar trainingen bestaan uit het aanleren van

andere vaardigheden. “Aanleren dat je niet alles zelf hoeft te bedenken of op te lossen. Aanleren om actief te luisteren en medewerkers open vragen te stellen. Om vervolgens samen de beste oplossingen te zoeken.”

Gesprek voeren

Als leidinggevers handvatten krijgen aangereikt, gaan ze zich in hun rol comfortabeler voelen. Het kunnen voeren van gesprekken is zo’n vaardigheid die niet vanzelfsprekend is, zegt Evita. “Hoe doe je dat constructief en motiverend, zodanig dat medewerkers dat onderling ook gaan doen? Opdat je niet meer óver maar mét elkaar spreekt.”

Van kostenpost naar waarde

Als een medewerker gelukkig is, dan is deze productiever en neemt de klanttevredenheid toe. Gelukkige medewerkers leiden tot een succesvolle organisatie. Als een leidinggevende die overtuiging deelt, wordt het voor hem of haar een stuk gemakkelijker. “Het gaat om de mindset”, vertelt Evita. “Als je die kunt herprogrammeren, zijn alle vaardigheden aan te leren. Als je vertrouwen hebt in jezelf én je medewerkers, wordt leidinggeven leiden met een korte ei in plaats van lijden met een lange ij.”

Alpheios

Benieuwd naar hoe wij uw organisatie kunnen helpen? Neem contact met ons op via info@alpheios.nl.

Wat je zelf doet, doe je dat beter?

Wat je zelf doet, doe je meestal beter. Een aantrekkelijk adagium, maar niet altijd de beste keuze voor onze bedrijven. Ook zij moeten nadenken over hun kerntaken. Dan is het misschien verstandiger om sommige activiteiten uit te besteden. Welke diensten kun je outsourcen?

Door Benjamin Van Synghele

De harde klassiekers

Hard facility management omvat alle facilitaire diensten die te maken hebben met techniek en bakstenen. Denk bijvoorbeeld aan bouw- en verbouwingswerken, verwarming en airco, verlichting en ventilatie, elektriciteit, loodgieterij, alle mogelijke vormen van beveiliging... Een hele boterham, dus is het logisch dat de meeste bedrijven niet alle nodige knowhow in huis hebben. Outsourcen kan een oplossing zijn. Verschillende grote facilitators nemen heel dat pakket op zich. Voor bedrijven in een kleinere setting is dat misschien minder interessant. Als het slechts over enkele elementen gaat, zijn kleinere spelers of aannemers misschien logischere partners. Maar ook dat is outsourcen.

De zachte klassiekers

Om even een open deur in te trappen: naast *hard facility* is ook *soft facility* een belangrijke component. Dat omvat het menselijke aspect van het bedrijf, alles wat de werkvloer een schone en aangename plek moet maken. Enkele voorbeelden zijn schoonmaak en onthaal, afvalbeheer, catering, parkeervoorzieningen... Er zijn grote spelers binnen facility management die naast de soft ook in de harde kant van de zaak voorzien, maar even vaak kiezen bedrijven hier voor een andere partner, om tot een specifiekere dienstverlening te komen. Of dat dé juiste manier is om te werken, hangt af van bedrijf tot bedrijf. Grondige analyse wijst uit welke de belangrijkste noden zijn en welke partner dan de juiste is.

All things IT

De analoge maatschappij is een ver verleden, onze levens spelen zich vandaag grotendeels af op schermen. Het bedrijfswezen staat voor enorme digitale uitdagingen. Hardware en software, digitale communicatiekanalen, databasebeheer, de cloud, het *Internet of Things*, cybersecurity... Het is niet evident om daar intern alle antwoorden op te formuleren. Dergelijke activiteiten worden nu al vaak uitbesteed aan kleinere IT-firma's. Dat loopt vaak vlot en goed, maar dekt het wel alle noden? Heeft die IT-partner voldoende kennis over nieuwere fenomenen als cloud of state-of-the-art-cybersecurity? Een *second opinion* van buitenaf kan nooit kwaad. Het kan je digitale architectuur alleen maar sterker maken.

(Sociale) communicatie

Die niets ontziende, digitale vooruitgang toont zich ook in het belang van sociale media. Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn en andere zijn vandaag overal. Ook bedrijven moeten daarin hun plekje vinden of opeisen. Dergelijke media hebben onze manier van communiceren fundamenteel veranderd. Op sociale media geldt niet enkel wat je vertelt, maar ook hoe je dat vertelt. *The medium is the message*, wist filosoof Marshall McLuhan 50 jaar geleden al. Als bedrijf ben je het best geplaatst om je kernwaarden en boodschap samen te vatten. Een gespecialiseerd bureau kan je helpen dat om te zetten in een *tone of voice* en visuele huisstijl. Bovendien zijn zulke experts altijd perfect op de hoogte van de laatste trends en ontwikkelingen.

Duurzaamheid

Het bedrijf van de toekomst zal duurzaam zijn, of het zal niet zijn. ESG, heet dat in vakjargon: *Environmental, Social and Governance*. Dat kadert in de Europese duurzaamheidsvereisten voor (grote) bedrijven. Europa wil daar in de toekomst ook de kmo's in betrekken. En ook al zijn die reglementen nog niet van kracht, dan nog hoort iedereen na te denken over duurzaamheid. Maar dat is een bijzonder complex onderwerp. Hoe begin je als bedrijf met een beleid over energietransitie, hoe schroef je je uitstoot terug, wat kun je doen op vlak van afvalverwerking, recyclage, circulariteit, ethisch ondernemen? Vandaag zijn er steeds meer ESG-spelers die bedrijven begeleiden in hun duurzaamheidstransities. Goed voor je bedrijf én voor de aardbol.

Gezondheidsbeleid

Bedrijven horen voor hun werknemers te zorgen. Steeds meer bedrijven zetten dan ook in op gezondheidsinitiatieven. Wie weet vind je wel een partner die je daarin kan bijstaan? Op grote of op kleine schaal. Een cateringpartner die de nadruk legt op gezonde voeding en/of goedgevulde fruitschalen voorziet op kantoor? Of een yoga- of fitnessinstructeur uit de buurt die wekelijks een sessie komt leiden over de middag? Misschien kan een deelfietsbedrijf je wel bijstaan om de duurzame (en dus gezonde) mobiliteit op het werk een duwtje in de rug te geven? Een beetje hulp van een externe partner kan zowel de gezondheid als het goede humeur op de werkvloer een flinke boost geven.

Mewa-poetsdoeken worden gemaakt in Europa

Mewa draagt maatschappelijke verantwoordelijkheid hoog in het vaandel

Mechelen, januari 2023 – Door de covidpandemie is duidelijk geworden hoe kwetsbaar de logistieke systemen van de wereldeconomie wel zijn. Een gevolg daarvan is dat tal van ondernemingen hun bevoorradingsroutes hebben omgegooid en de geografische structuur van hun productielocaties gereorganiseerd hebben. De productie naar Europa terughalen heeft daarbij niet louter te maken met het wegwerken van mogelijke knelpunten op het gebied van capaciteit. Een uiterst belangrijke factor is immers ook dat in Europese bedrijven de arbeidsomgeving in sociaal opzicht voldoet aan de hoge verwachtingen van de 21ste eeuw, terwijl dat in andere werelddelen niet per se het geval is.

Een gevolg van de COVID-19-pandemie is een tekort aan leverings- en productiecapaciteit in zowat alle bedrijfstakken. Ondernemingen die minder inzetten op productie in landen van het Verre Oosten, hebben het nu gemakkelijker om opnieuw te groeien. Het Duitse Mewa vervaardigt als aanbieder van textieldiensten zijn industriële poetsdoeken in een eigen weverij in Duitsland. Zo komt het bedrijf ook zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid na: arbeidsomstandigheden en lonen vallen immers ook bij leveranciers gemakkelijk te controleren.

Mewa draagt verantwoordelijkheid hoog in het vaandel: niet alleen verantwoordelijkheid voor het milieu, maar ook voor werknemers en consumenten – en dan denken we aan sociale normen, veiligheid op het werk en innovatieve producten en diensten die gemakkelijk te volgen zijn. De klanten van Mewa hechten veel belang aan duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid: wanneer ze een beroep doen op de diensten van Mewa, kunnen ze er zeker van zijn dat voldaan is aan de verwachtingen van hun eigen consumenten

Hermann Gebauer, die Mewa oprichtte in het begin van de 20ste eeuw, had toen een revolutionair idee: bedrijven en ambachtslieden wilde hij voor het schoonmaken van apparatuur gestandaardiseerde poetsdoeken aanbieden, die na gebruik zouden worden opgehaald, gewassen en terugbezorgd om ze opnieuw te gebruiken. Daartoe stichtte hij in Saksen de 'Mechanische Weberei Altstadt', afgekort tot Mewa. De onderneming bracht dus al meer dan honderd jaar geleden het basisprincipe van zuinig omspringen met grondstoffen in de praktijk.

Intussen is Mewa met zijn poetsdoekendienst uitgegroeid tot marktleider in Europa. Meer dan 2,8 miljoen mensen gebruiken in de meest uiteenlopende bedrijven dag na dag

poetsdoeken om machines en apparatuur te reinigen. De poetsdoeken worden in 21 landen bij de klanten opgehaald en terugbezorgd. In het Duitse Immenhausen worden jaarlijks ongeveer 105 miljoen doeken geweven. Het bekende 'Made in Germany' staat in dit geval echter niet alleen voor de kwaliteit van de poetsdoeken, maar ook voor maatschappelijke verantwoordelijkheid, die de eigen activiteiten overstijgt en ook een grote rol speelt in de samenwerking met leveranciers.

Mewa Mewa biedt sinds 1908 een totaaloplossing aan voor bedrijfskleding en geldt hiermee als pionier in textielsharing. Vandaag levert Mewa vanuit 46 vestigingen aan bedrijven over heel Europa beroepskleding, beschermende kleding, poetsdoeken, olieopvangmatten en voetmatten - inclusief onderhoud, reparatie, opslag, logistiek. Daarnaast kunnen nu ook artikelen voor arbeidsveiligheid besteld worden. Zo'n 5.700 medewerkers staan klaar voor meer dan 190.000 klanten uit de industrie, handel, ambachtelijke sector en gastronomie. In 2021 realiseerde Mewa een omzet van 770,4 miljoen euro en het mag zich hiermee marktleider noemen in de textielmanagementsector. Voor zijn engagement op het gebied van duurzaamheid en verantwoord ondernemen en voor zijn merkmanagement ontving het bedrijf diverse onderscheidingen.

Meer informatie:

www.mewa.be
www.mewa.be/newsroom
twitter.com/mewa_be

facebook.com/MEWABENELUX
instagram.com/mewatextilsharing
linkedin.com/company/mewa-textil-management

‘Werknemers zorgen ervoor dat werkgevers de lat hoger leggen’

Het gevaar loert om elke hoek. Akkoord, het klinkt wat dramatisch, maar een leugen is het niet. Veiligheid en beveiliging zijn essentieel voor bedrijven. Of het nu gaat over je werknemers, je servers of je slimme apparaten. ‘Men ziet veiligheid nog te vaak als iets wat kost, in plaats van dat het iets oplevert.’

Door Benjamin Van Synghel

Kurt Callewaert

Expert cybersecurity
Hogeschool West-Vlaanderen (Howest)

Inti De Ceukelaire

Ethische hacker
Intigriti

Karine Eerdekens

Directeur Risicobeheersing
Mensura

Hoe veilig zijn onze bedrijven?

“Dat hangt af van bedrijf tot bedrijf. Het is logisch dat een bank daar verder in staat dan een kmo, want die bank heeft grotere budgetten en is onderhevig aan veel regulering. Er zijn dus verschillen. Ik schat in dat zo’n 50 à 60 procent van de bedrijven ermee bezig is, maar dat omvat verschillende maturiteitsniveaus. In de regel: hoe kleiner het bedrijf, hoe minder zorg voor cybersecurity. Men denkt nog al te vaak dat zo’n beveiliging enkel een kost is, maar niets oplevert. Een tweede probleem: vaak werken bedrijven al samen met vrij kleine IT-bedrijfjes. Die leveren prima dienstverlening, maar zijn niet gespecialiseerd in cybersecurity. Dat kan voor problemen zorgen.”

“Het *Internet of Things* omvat alle toestellen die verbonden zijn op een netwerk. Dat betekent dus ook slimme thermostaten, koelkasten, printers, bedrijfswagens... Ook die kunnen worden gehackt. Zijn die goed beveiligd? Europa heeft veiligheidsregels voor alle producten die hier gemaakt worden, maar die zijn al behoorlijk laks. Technologie die in China gemaakt wordt hoeft niet aan die regels te voldoen. Mijn tip: gebruik die niet, want die zijn erg kwetsbaar. Het is ook logisch dat niet elk toestel 100 procent veilig is. Bedrijven kunnen hun chips wel wapenen, maar dan worden die enorm duur. Bovendien: hackers zullen altijd wel een manier vinden om ergens binnen te geraken.”

“Het aantal werkongevallen blijft sterk dalen. Dat heeft te maken met veiligere werkvloeren, maar ook met een verschuiving van de arbeidspopulatie. Minder mensen werken in een industriële omgeving, de dienstensector wordt groter. Daardoor evolueert ook het type klachten waarmee werknemers kampen. Ergonomische ongemakken aan rug, nek en schouders komen vaak voor, net als psychologische klachten. Ruim acht op de tien kmo-werknemers in België hebben daar last van, ook al investeren veel bedrijven vaak al in een goede kantooromgeving. Het groeiende telewerken heeft daar natuurlijk ook een impact op: als werkgever heb je minder invloed op de kwaliteit van het thuishkantoor.”

Hoe is dat geëvolueerd door de jaren heen?

“Het collectief bewustzijn is de laatste jaren enorm gegroeid. Bedrijven worden ook door boekhouders, advocaten of verzekeraars gewaarschuwd voor die gevaren. Niemand is volkomen veilig, dat begint stilaan door te sijpelen. Telkens als er een grote hacking in het nieuws komt, schrikt een aantal bedrijven wakker. Het is jammer dat die dingen gebeuren, maar het is goed voor de *awareness*. Ook nieuwe regelgeving is belangrijk voor die evolutie. Toen Europa de GDPR-regels rond databescherming invoerde, moesten alle bedrijven er wel mee bezig zijn. Binnenkort lanceert Europa de NIS 2-regels, voor cyberbeveiliging in de EU. Dat zal een gelijkaardig effect hebben.”

“Ons bewustzijn begint stilaan te groeien, toch over sommige producten. Denk maar aan alle toestellen die zijn uitgerust met slimme camera’s. Daarvan begint men te beseffen dat er mogelijk derden meekijken. Daar is men voorzichtig mee, maar over de meeste toestellen denkt het doorsneebedrijf niet na. Neem nu een slimme koffiezet. Zo’n toestel is op zich niet interessant voor hackers, maar kan wel een toegangspunt zijn om een netwerk binnen te breken. Elk toestel dat met een netwerk is verbonden kan een zwakke schakel zijn. Daar moeten we ons bewuster van zijn.”

“We hebben al een lange weg afgelegd. Pakweg 20 jaar geleden was de mentaliteit heel anders. Veiligheid en preventie op het werk? Het voelde alsof we stonden te roepen in de woestijn. Tegenwoordig hebben heel wat bedrijven het thema omarmd. Vaak op eigen initiatief, maar ook de werknemers spelen hier een rol in. Er is een *war for talent* aan de gang. De jongere generatie werknemers is zich daar zeer van bewust, heeft verwachtingen rond gezondheid en welzijn op de werkvloer en is mondig genoeg om die te uiten. Die werknemers zorgen ervoor dat de werkgevers de lat hoger leggen.”

Wat brengt de toekomst?

“Ik denk dat we deze strijd kunnen winnen. Er wordt steeds meer onderzoek verricht naar cybersecurity, we krijgen constant nieuwe inzichten, de overheid investeert én er komen ook telkens strengere regels. Binnenkort moeten alle digitale producten op de Europese markt een certificaat dragen. Alle producten en diensten worden dus grondig gecontroleerd. Dat zal onze omgeving al stukken veiliger maken. Al blijven we nooit helemaal buiten schot. Wij evolueren, maar zij doen dat ook. Ook criminelen zullen toepassingen als artificiële intelligentie of ChatGPT proberen gebruiken. Het zal dus altijd wel een kat-en-muisspelletje blijven.”

“Er is een evolutie ingezet. Sinds 15 februari mogen universiteiten, studenten en ethische hackers op zoek gaan naar kwetsbaarheden in netwerken, zolang ze het bewuste bedrijf en het Centrum voor Cybersecurity inlichten. Dan zijn ze vrijgesteld van eventuele repercussies. Op die manier zullen we meer te weten komen over de zwaktes in onze netwerken. Daarnaast hoop ik dat er snel strengere Europese regels komen. Europa hanteert vandaag wel bepaalde standaarden, maar die zijn vrij oppervlakkig. Eigenlijk hebben we nood aan een soort Nutri-Score in de supermarkt. Zo zien consumenten in een oogopslag hoe veilig het product is dat hij of zij wil kopen.”

“De aandacht voor welzijn op de werkvloer zal enkel stijgen. Ons land telt heel veel langdurig zieken; bijna een half miljoen. Dat is en blijft een groot probleem. Gezonde voeding aanbieden, of mensen stimuleren om meer te bewegen? Het zijn waardevolle initiatieven, maar daarmee los je het probleem niet op. Bedrijven hebben nood aan een echt beleid rond fysieke en mentale gezondheid. Dat vergt een paradigmashift: van symptoombestrijding naar échte preventie. Hoe hou je de werklust voor je werknemers in balans? Daar zullen we de komende jaren nog veel aandacht aan moeten besteden. Al moet de werknemer hier ook over nadenken. Gezondheid op het werk is een gedeelde verantwoordelijkheid.”

01

Nestor Company, klaar voor de projectmarkt

Als specialist in kwalitatieve en hoogtechnologische producten voor toegangsautomatisering, inbraak alarm, automatic access, video- parlofonie en branddetectie heeft Nestor Company uit Deinze een stevige marktpositie opgebouwd. “Steeds meer klanten gaan voor de volledigheid en de complementariteit van ons productassortiment. Dit resulteert in meer aanvragen voor grootschalige projecten, waarbij de klant opteert voor een totaaloplossing en volledig ontzorgd wil worden”, zegt Armand Van den Bogaerde, General Manager van Nestor Company.

“Ons kenniscentrum laat onze respectievelijke vakspecialisten toe

om hun kennis en ervaring uit te wisselen en maakt een multidisciplinaire projectaanpak mogelijk. Een nieuwe stap in onze groeistrategie. We blijven zoals steeds attent voor nieuwe ontwikkelingen in de markt en eventuele bijkomende partnerships.”

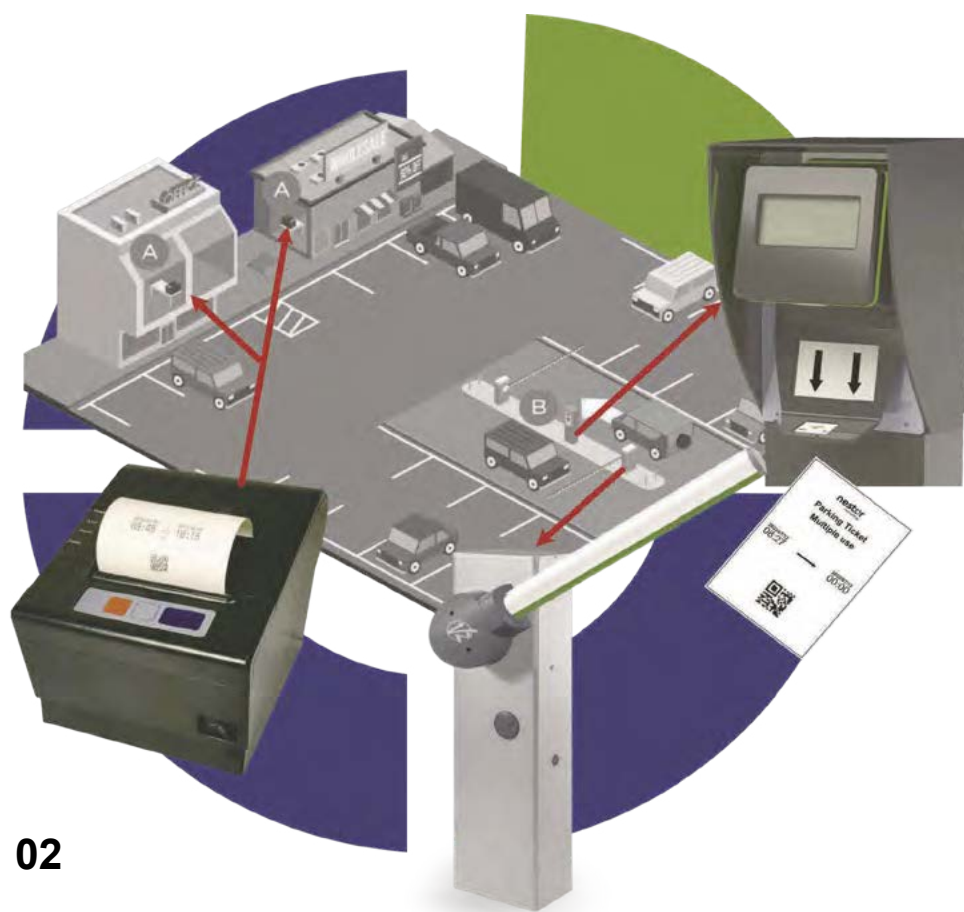
Nestor Company is sinds 1975 organisch gegroeid: “Onze huidige marktpositie hebben we te danken aan ons productassortiment - conform de Europese normen -, vakspecialisten in elke niche die goed onderling samenwerken, ervaring, sterke partnerships en een doeltreffende service. Ook de inbreng van onze partner-leveranciers - zowel nationale als internationale - mag niet worden onderschat. Met bepaalde

fabrikanten hebben we reeds meer dan 30 jaar een goede samenwerking”, zegt Van den Bogaerde. “Nestor Company is inmiddels goed geïntroduceerd in heel wat sectoren. Zo werken we vaak goed samen met de Facility Managers en klanten die actief zijn in o.m. de dienstensector, zorgsector, musea, banken, leisure, ...”

Stevige partnerships

De leveranciers van Nestor Company zijn niet zelden bedrijven met hetzelfde DNA. Zo is er de samenwerking met Tecnoalarm, de Italiaanse fabrikant die reeds meer dan 40 jaar alarmsystemen voor grotere toepassingen ontwikkeld en het Evolution draadloze alarmsysteem voor KMO's en kantoorgebouwen. “Binnen dezelfde Italiaanse groep is er ook Tecnofire, als fabrikant van het momenteel meest geavanceerde branddetectiesysteem met een overzichtelijk grafisch herhaalbord dat opgaat in elke inkomhal. Het systeem heeft alle vereiste Europese en andere keuringen”, zegt Van den Bogaerde. Een ander voorbeeld van een goed partnership is dat tussen Nestor Company en XPR. Dit vertrouwde toegangssysteem is er nu ook met standalone Bluetooth-functionaliteit en er wordt gecommuniceerd en geprogrammeerd via een gratis app of gratis software. Hierbij volstaat de smartphone.

www.nestorcompany.be

02

01. Steeds meer klanten gaan voor de volledigheid en de complementariteit van het productassortiment van Nestor Company

02. Park Basic, Plug & Play, snelle installatie, lage onderhoudskosten. Maak van uw parkeerplaats een winstgevende parking

Jos Duchamps

For better days on the job

De voorbije maanden en jaren hebben de relatie tussen de medewerkers en de werkomgeving volledig door elkaar geschud. Structureel thuiswerk maakt het hybride werken mogelijk en biedt medewerkers meer vrijheid en autonomie.

“

Training en opleiding zijn cruciaal voor de facilitymanagers van de toekomst.

– **JOS DUCHAMPS**

MANAGING DIRECTOR PROCOS GROUP
EN CHAIR IFMA EMEA

In dit nieuwe concept, waarbij het welzijn van de medewerkers centraal staat, zijn vele organisaties nog op zoek naar de juiste balans. De facilitymanager, die instaat voor het organiseren van de werkomgeving, speelt in deze transitie een cruciale rol.

Dat de medewerkers vooral naar kantoor komen om hun collega's te ontmoeten is in vele onderzoeksrapporten aangetoond. Ze willen in deze nieuwe werkomgeving samenwerken, brainstormen, cocreëren en geïnspireerd worden door informele en toevallige ontmoetingen. Dit houdt in dat de standaard kantoorvloer een nieuwe invulling krijgt. Het garanderen van akoestisch comfort, het beperken van visuele verstrooiing en een perfecte ergonomie staan hierbij centraal. De kwaliteit van de lucht heeft een groot effect op de werking van ons brein en iedere medewerker wijst de facilitymanager erop wanneer de CO2-sensor in het rood staat.

Het bedrijfsrestaurant, vaak een veredelde kantine van de kostschool, wordt in deze transitie grondig onder handen genomen. De facilitymanager zal deze plek omvormen tot een hippe multifunctionele ruimte met een koffiebar, coworkingplekken en lunchruimte met een buitenterras en wandelpad. De catering heeft voor alle medewerkers een fijn en aantrekkelijk aanbod. Op elk moment van de dag kunnen ze er op een aangename manier werken, vergaderen en lunchen.

Wanneer de medewerker naar het kantoor komt, wil hij of zij bovendien ondergedompeld worden in een nieuwe experience. Geen gezeur aan de slagboom met badges, maar nummerplaattherkenning, directe toegang tot de laadpaal voor mijn elektrische auto of een exotische doucheruimte. Nieuwe technologie zal in de toekomst licht en geur aanpassen aan de medewerker wanneer hij of zij door de gang wandelt. Leuk toch!

Een mooie toekomst, maar het omvormen van de traditionele werkomgeving naar een inspirerende en aantrekkelijke plek met een maximale focus op het welzijn van de medewerkers, is voor de facilitymanager een grote uitdaging. De 'WELL Building'-standaard, die steeds vaker geïmplementeerd wordt, biedt een waardevol kader en houvast waarin de werkomgeving en de facilitaire processen getoetst worden aan het welzijn van de medewerkers.

Door deze transitie komt de facilitymanager vaak op nieuw en soms onbekend terrein. Daarom zijn training en opleiding cruciaal voor de facilitymanagers van de toekomst. In het Europese 'year of skills' worden nieuwe trainingen in het vakdomein aangeboden om de bestaande competenties aan te scherpen en nieuwe te ontwikkelen.

Facilitymanagers, grijp die kans en garandeer een duurzame ontwikkeling van het vakdomein! ■

#Fokusfacilitymanagement

Ontdek meer op
Fokus-online.be

DELTA-V

Kantoor- en bedrijfsinrichting

Zorgt voor een gezonde en veilige werkomgeving

zit-/sta bureautafel
elektrisch hoogteverstelbaar

FLEX MODUL

- 10 jaar garantie
- meer dan 99 varianten
- 2 synchroon gestuurde elektromotoren en met anti-blokkeringssysteem
- max. belasting 100 kg
- uit voorraad leverbaar
- **gratis gemonteerd en geleverd**

Oppervlak houtdecors

lichtgrijs	beuk
antraciet	licht eik
esdoorn	wit
donker eik	noot

onderstel

aluzilver RAL 9006	wit RAL 9016
zwart RAL 9005	

Zit-/sta bureautafel
FLEX MODUL

vanaf € **399,-**

comfortabel
Hoogteverstelbaar
door een druk op
de knop

bureaustoel JET2 SP NPR1813

Incl. montage, 5 jaar garantie

Bestelnr.	349 223
€st.	469,-
vanaf 10 st. €st.	429,-
vanaf 25 st. €st.	399,-

bureaustoel JET2 SP NPR1813

- Zitdiepte 10 cm instelbaar
- Gewichtsinstelling 45-120 kg
- Rugleuning / zithoogte verstelbaar
- Lendensteun in diepte instelbaar
- 4D NPR armleuningen
- **gratis gemonteerd en geleverd**

NPR1813-bureaustoel
JET2 SP NPR

vanaf € **399,-**

Prijzen excl. BTW.
plus eventuele, actuele toeslag
Speciale actie-prijzen
zonder verdere kortingen
geldig tot: 30.04.2023

*wij adviseren
u graag!*

Gratis tel.: 0800/20888
e-mail: info@delta-v.be
Online-shop: delta-v.be

DELTA-V Lucas N.V.
Bosstraat 189
B-3930 Hamont-Achel

DELTA-V
Kantoor- en bedrijfsinrichting

NETWORKS
GENT
ATMOS

CHANGE YOUR CLIMATE IMPACT.
START WITH YOUR OFFICES.

CURIOUS? VISIT [ATMOS.NETWORKS.BE](https://atmos.networks.be)

banimmo
the future is flexible